

kun for at nedlægge en Protest imod disse Ytringer, at jeg har tilladt mig at tage Ordet. Naar det ærede Medlem forøvrigt mener, at vort Skolevæsen trænger til Reform, og at man ved at affkaffe Skolebøgen, kan føre Skolevæsenet ind paa en naturlig Vej, der vil afhjælpe alle Mangler, saa er dette en Sammenblanding af forskjellige Spørgsmaal; jeg er fuldstændig enig med ham i, at der er Meget at forbedre ved vort Skolevæsen; men jeg troer, at det vilde være en daarlig Forbedring, hvis man begyndte med at fjerne alt Tilsyn bort, ophæve al Tvang, uden at sætte noget Andet istedet.

Formanden: Folkethingmanden for Præstø Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Thurah: Jeg kan ikke tie til den meget stærke Udtaalelse, vi nu hørte fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix). Det er min alvorlige Overbeviisning, at hvad der meest har fremkaldt Skoleforsømmelser paa Landet, netop er Tvangen. Man vil ogsaa høre af de meest alvorlige Mænd trindt om i Landet, der virkelig have Hjerte for Folkeoplysningens Sag, at hvad der har fremkaldt denne sorgelige Uegnhedsighed hos Forældre ligeoverfor Skolevæsenet, er Tvangen, og Tvangen alene. Naar vi, som vi haabe, i en meget nær Fremtid faae de Vaand løste, der hvile paa dette Forhold, skulle vi faae at see, at virkelig Interesse og Kjærlighed hos Forældre til at faae deres Børn oplyste paa bedste Maade skal vaagne, og det med et Liv og en Kraft, som skal gjøre Fyldest i denne Sag.

M. C. Hansen: Jeg skal ikke komme ind paa, hvad der er sagt af de sidst foregaaende Talere, men kun i Korthed beinænte, at jeg i saa Henseende nærmest kan slutte mig til de ærede Medlemmer for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) og for Præstø Amts 6te Valg-

kreds (Thurah). — Søvrigt skal jeg tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til Bestemmelsen angaaende Skolevæsenet og Tilsynet med dette. Det forekommer mig, at der, saaledes som Lovens nu er affattet, er nogen Uklarhed imellem §§ 15 og 16. I § 15 staaer der, at Sogneraadet under Amtsraadets Tilsyn skal bestyre Skolevæsenet; men af § 16 vil det sees, at Bestyrelsen dog ikke maa søges i selve Sogneraadet, men i den saakaldte Skolecomission, der skal nedsettes. Jeg veed vel, at der er Noget, som bliver ved Sogneraadet, idet det navnlig skal være Forretningsfører for Regnskaberne; men det anseer jeg ikke for nogen Bestyrelse. Naar Præsten i Forbindelse med to udvalgte Medlemmer skal have Tilsyn med Underviisningen og Lærernes Embedsforrelse, indseer jeg ikke, at der staaer Andet tilbage for Sogneraadet end at være Forretningsfører, og jeg synes altsaa ikke, det kan siges, at Sogneraadet har Bestyrelsen af Skolevæsenet. Det forekommer mig, at det maa blive et Retsspørgsmaal, om Skolecomissionen kan tage visse Bestemmelser uden at spørge Sogneraadet, men dersom den kan handle paa egen Haand, kan jeg paa ingen Maade indsee, at Sogneraadet har Bestyrelsen af Skolens Anliggender. Jeg kan være enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i, at, dersom vi skulle blive staaende ved § 16, saaledes som den er kommen til os fra Landstinget, have vi gjort en Tilbagegang istedetfor et Fremskridt; thi nu har hele Sogneraadet i Forening med Sognepræsten Tilsyn med Skolevæsenet; men komme vi til det, her er foreslaaet, faae vi Sognepræsten som født Medlem, og dertil kun to Medlemmer, valgte af Sogneraadet; Sognepræsten vil da faae en meget mere overveieende Indflydelse, end han nu har. Jeg kan derfor paa ingen Maade være med til at vedtage denne Paragraph saaledes, som den her staaer, men jeg skal tillade mig at stemme for og tillige at anbefale Endringsforslaget under Nr. 4. — Det sidste Punktum i § 16 forekommer mig ogsaa at